

NORGES BONDELAG

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Vår saksbehandler
Marianne Elisabeth Imerslund
+47 95 75 81 74

Vår dato
02.03.2015
Deres dato

Vår referanse
14/01212-2
Deres referanse

Høringssvar - ny skatteforvaltningslov

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev av 21. november 2014 med forslag til ny skatteforvaltningslov.

1. Innledning

Norges Bondelag mener det er positivt at Finansdepartementet har utarbeidet forslag til ny skatteforvaltningslov. Vi er enig med Finansdepartementet i at det er ønskelig med en lov som øker tilgjengeligheten for brukerne. Vi har enkelte merknader til høringen.

2. Merknader til lovens kapittel 5: Alminnelige saksbehandlingsregler

I forslaget til skatteforvaltningsloven § 5-1 første ledd følger det at skatteetaten har veiledningsplikt. At det er gitt et forbehold i forhold til skatteetatens arbeidssituasjon for hvilken utstrekning det skal ytes veiledning overfor skattyter må etter vår oppfatning fjernes. Da skattyter har hovedansvaret for egne skatteforhold, må skatteetaten kunne bistå dersom skattyter er i tvil om hvordan regelverket skal forstås. Skattereglene er kompliserte, og det skjer endringer. For den enkelte skattyter å forstå dette er ikke enkelt, og for at selvdeklareringsene skal kunne legges til grunn for fastsetting i skatteetaten, og at det skal gi minst mulig kontrollutslag, må skattyter få nødvendig bistand fra skatteetaten. Slik vil også skatteetaten få mindre å kontrollere og sanksjonere – det lønner seg å drive informasjonsarbeid! Vi mener veiledningsplikten til skatteetaten derfor ikke bør begrenses til et slikt minimum som i dag er foreslått i ny skatteforvaltningslov.

3. Merknader til lovens kapittel 8: Opplysningsplikt for skattepliktige, trekkpliktige mv.

I sitt forslag legger departementet opp til en samling og delvis harmonisering av reglene om opplysningsplikt om egne forhold. Dette er positivt. Men, opplysningsplikten for de ulike skatteartene er av så ulik karakter, at departementet legger opp til at de mer tekniske og detaljerte reglene skal inn i forskrift. Dette gjelder bl.a. det nærmere innholdet i

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:
Postboks 9354 Grønland
0135 OSLO

Norges Bondelag
Bondelagets Servicekontor AS

Besøksadresse:
Landbrukets Hus,
Scweigaardsgate 34 C
0191 OSLO

Org.nr.: 939678670
Org.nr.: 985063001 MVA

Telefon:
22 05 45 00

Bankkonto: 8101.05.12891
Bankkonto:: 8101.05. 91392

E-postadresse:
bondelaget@bondelaget.no

Internett:
www.bondelaget.no

meldinger og leveringsfrister. Ved å legge så sentrale bestemmelser i forskrift mister loven mye av det som er sentralt for den enkelte skattepliktige, og gjør loven mindre brukervennlig. Dette er også svært sentrale regler, slik at det bør være enkelt for skattytere å finne frem.

Videre ligger det i forslaget en betydelig forandring i skattyters opplysningsplikt. Der opplysningspliktig etter forslaget skal «gi riktige og fullstendige opplysninger slik at skatteplikten i rett tid blir klarlagt og oppfylt», skal skattyter etter både ligningsloven og merverdiavgiftsloven i dag «bidra til at hans skatteplikt/avgiftsplikt i rett tid blir klarlagt og oppfylt». Her går man altså fra å ha et delansvar ved å "bidra til" til å nærmest ha et resultatansvar for at ligningen blir korrekt. Man må da kjenne regelverket og praktiseringen av det ut og inn for å kunne inngi akkurat de opplysninger etaten skulle trenge, ikke kun inngi de opplysninger som er direkte utbedt. En slik forventning er selvsagt altfor krevende, og legger i alt for stor grad ansvaret på endelig materiell riktighet på skattyter.

4. Merknader til lovens kapittel 12: Endring uten klage

Det følger av forslaget til de nye bestemmelsene at ny hovedregel for å kunne endre skattefastsettingen skal være fem år. Dette skal gjelde både når endringen er til fordel og til ulempe for den skattepliktige. I dag er skatteetatens rett til å endre skattefastsettingen to år dersom skattyter har gitt alle riktige og fullstendige opplysninger. Vi er av den oppfatning at en utvidelse av endringsadgangen til fem år innebærer en svekkelse av rettssikkerheten, og ikke en styrking som er hovedformålet med den nye skatteforvaltningsloven.

Endringsfristen for skatteetaten på to år har vært gjeldende rett siden ligningsloven ble innført. For borgeren som lojalt har inngitt korrekte opplysninger er det av stor betydning å kunne innrette seg trygt etter skatteetatens opprinnelige vedtak. Hensynet til borgernes mulighet til å innrette seg uten frykt for plutselige overraskelser vedrørende eldre forhold er grunnen til at vi har foreldelsesregler, reklamasjonsfrister og også tidsfrister for forvaltningens endringsadgang. Vi kan ikke se at det i høringsuttalelsen er gitt noen fullgod grunn til å redusere borgerens mulighet til å innrette seg trygt etter skatteetatens vedtak.

Der skattyter lojalt har oppfylt sin opplysningsplikt må det være opp til skatteetaten å gjøre en korrekt fastsetting. Det må også være opp til skatteetaten å kvalitetssikre denne fastsettelsen. Dette må det være fullt mulig å gjennomføre innenfor den eksisterende frist.

Videre bør det fortsatt være en viss forskjell på etterberegningssadgangen overfor den lojale og den mindre lojale skattyter. Også dette tilser at den eksisterende frist beholdes.

Departementet har i høringen nevnt at et moment i vurderingen av om en sak skal tas opp til endring er hvorvidt skattyter har gitt alle relevante opplysninger for fastsettingen. Er alle opplysninger gitt vil dette trekke i retning av at endringsadgangen ikke bør benyttes forholdsvis lenge etter at fastsettingen ble foretatt, dette kommer også til dels frem i lovens § 12-1 tredje ledd. Da formuleringen i tredje ledd er av skjønnsmessig karakter, og det fortsatt skal vises forsiktighet med å ta opp til endring skatteoppgjør hvor skattyter har gitt alle opplysninger, ber vi med hensyn til skattyters rettssikkerhet, departementet beholde fristen på 2 år.

Vår dato	Vår referanse
02.03.2015	14/01212-2

Vi må også kommentere forslaget om fortsatt ti års endringsfrist i visse tilfeller. En slik frist er ikke problematisk i seg selv. Den harmonerer imidlertid svært dårlig med de nye fem års plikter til å ta vare på regnskapsmateriell etter bokføringsloven § 13. Endringsfristen og plikten til å ta vare på regnskaper bør harmoniseres.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Arnstein Tveito

Marianne Elisabeth Imerslund